

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria

pe un an fl. 10; pe 1/2

an fl. 5; pe 1/4 de an

fl. 2.50 pe 1 luna fl.

Scrieri de Duminecă pe

an fl. 2.—

Pentru România și străinătate

pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE

pe 1/2 de garsonă prima-oră

7 cr., a doua-oră 6 cr.

a treia-oră 4 cr. și timbru

le 30 cr. de fiecare dată

câtune

Atât abonamentele cât și

inserțiile sunt să plăti

în avans în Arad.

Scrierile nefranțuze se

plătesc în franci.

Cine desorganizează partidul?

Adunarea alegătorilor români, care s'a ținut în toamna anului 1891 la Sibiu, pentru a se pronunța față cu ordinul ministerial prin care se sista activitatea partidului național, protestând solemn în contra ordonanței arbitrare și neconstituționale, a declarat că, pentru realizarea programului politic, partidul național va lupta și în viitor pe toate căile și cu toate mijloacele legale și constituționale. Eiar conducerea afacerilor partidului a încredințat-o membrilor comitetului contral aleși de conferința națională din 1892, precum și aceora, cu cari comitetul s'a întregit ulterior și pe cari deopo rivă i-a recunoscut și declarat ca *barbași de încredere ai partidului*.

La 1895 am organizat congresul naționalităților, cu toate că exista deja și al doilea uca, al ministrului Perczel, am continuat să susținem această organizare până în momentul în care cei chemați să apere vechia stare de lucruri, prin fapte au dovedit, că nu mai vor organizarea dela 1892.

Vinovați deci, pentru actuala desorganizare nu pot să fie decât numai cei, cari iau în bătaie de joc până și restul de obiceiuri privitoare la politica partidului nostru național.

O astfel de luare în batjocură este desigur și așa poreclita conferință dela 1 Oct. a. c., în care s'a luat hotărârea și s'a dat apoi comunicatul faimos privitor la *menținerea pasivității* și pe viitor.

Că ce a motivat această decizie, nu întrebăm. Constatăm însă, că înainte cu câte-va săptămâni, organul dlui Coroianu, drept concluzie a unei serie de articoli, spunea, ca *pasivitatea să se mențină numai în Transilvania, ceea-ce se susținea și în „Tribuna Poporului“*.

Știind cine a participat la conferința (?) așa zisă „a fruntașilor din toate părțile locuite de Români“, trebuie să întrebăm însă, dacă convenționaliștii aceștia au calitatea de-a decide în numele tuturor Românilor din statul ungar ? ! . . .

Din membrii comitetului național ales la 1892 au răspuns la apelul dlui Coroianu-Daianu cinci inși, va să zică a *cincia parte* numai. Chiar admitând dar' că comitetul nu s'a dizolvat în urma *crizei* și că el continuă a dirige politica partidului național, hotărârea sa nu poate fi luată în serios. Așa numai, dintr'un taifas politic, în care forța morală a fost reprezentată de dl Coroianu, ear' forța intelectuală a reprezentat-o dl Patiu, bărbat nevinovat de altfel, — cum ar pute să se redacteze norme pentru poporul românesc ?

Dar' în chipul acesta cine ar pute să impiedice, că mâne ori poimâne să se adune alți Români, cel puțin așa de buni ca dl Ciuta de pildă, care secondează pe dl Coroianu, și să decidă activitatea chiar și pentru — Ardeal, ori să se adune alții și să decidă să ne facem guvernamentalii cu toții ? ! . . . Dacă e destul să fim Români, și să zică că faci parte din partidul național pentru a te aduna, cu alții 4 ori 5 și să aduci hotărâri naționale, apoi s'ar pute improvisa o mulțime de „conferințe“ ca cele ale fruntașilor adunați zilele acestea la Sibiu.

Ne abținem apoi să calificăm faptul, că, deși la sfat au fost numai câți să-i numeri pe degete, să se scrie că erau reprezentanții autorizați ai Românilor de pretutindeni. Nu putem să nu observăm însă, că și acest sfat național a făcut impresia unui — *v fleim!* A fost, cu alte cuvinte, tot un fel de conferință ca cea din Iunie, despre care, deși „autorizată“ scria că e de „cea mai mare importanță politică“ și că „au participat numeroși fruntași din toate părțile locuite de Români“, totuși deși li-s'au adresat somațiuni, cei de pe lângă organul coroiانو-daianist nici până azi n'au dat numele acelor numeroși fruntași, precum n'au scris vre-un cuvânt nici despre hotărârile acelei „conferințe de cea mai mare importanță.“

Pe lângă cele relatate deja, din isvor vrednic de crezare, în conferință (?) s'a accentuat necesitatea convocării conferinței naționale și pentru a pune la probă guvernul Széll. Expresidentul comitetului național (care se vede că se crede ales pe viață) a replicat însă, că *necesitatea convocării conferinței s'ar ivi numai dacă D-sa ar muri*.

Chiar intimii ex-presidentului au rămas înmărmuriți auzind aceasta. Va să zică, cine de aci încolo arcere convocarea conferinței naționale s'ar face culpabil de un păcat mare: s'ar manifesta ca și când ar dori moartea bătrânului expresident. Eată bunii naționaliști puși într'o grea dilemă, eată principiile naționale ajunse în conflict cu morala creștină.

Cea mai nouă „acțiune“ a fracțiunii coroiانو-daianiste este deci numai o nouă lovitură, ce numita fracțiune dă vechei organizări a partidului național. Publicul românesc va ști să judece just modul cum s'a petrecut așa zisa „conferință a fruntașilor“ și va ști, cât preț să pună pe comunicatul adus de pseudo-comitetul sibiian.

Croații. Desbaterile urmate din partea „deputațiunii regnicole“ croate, timp de douăsprezece zile asupra răfușii șocetilor între Ungaria și Croația, s'au sfârșit alaltăieri 16 c. în Agram. Ca rezultat al desbaterilor se poate considera, — spune o depeșă — că nu este intenționată nici un

fel de schimbare principală a partului financiar ungaro-croat.

Adecă Croații earăș se vor șterge pe buze,

FIUME. O depeșă specială din Fiume, cu data de 16 c., eată ce interesant lucru vestește:

„Astăzi circulează aci foi volante tipărite, în care poporațiunea e provocată, a „boycott“-a tramvaiul electric, ce are să fie inaugurat peste câteva zile. Causa „boycott“-ării sunt inscripțiunile în două limbi — ungurește și italie-nește — prin care, precum zice foaia voluntă, caracterul italian al orașului Fiume e falsificat, ear' poporațiunea vătămă în cea mai mare scumpătate a sa, anume limba.“

Nu de mult publica „Bud. Hrlp“ din Fiume o corespondență originală iscălită cu numele deplin al unui funcționar vechiu al administrațiunii de stat de acolo. Corespondența avea titlul: „*Hiu remények*“ (Speranțe deșarte); și învedera, ba dovedia în mod cât se poate de convingător și categoric, că ori-ce opintire de a face limba și administrația maghiară acolo, e absolut zadarnică. Ba și mai mult: corespondentul pleda, că guvernul mai bine ar face, dacă s'ar înțelege cu așa-zisul „partid autonomistic“, cel atât de grozav persecutat sub Bánffy, decât a se amăgi și mai departe prin cei că-i-va aderenți falși ai regimelor.

Dacă nu o va face guvernul, zicea corespondentul, învingătorul va fi un al treilea: — **Croații**.

Cea mai nouă acțiune a lui Sturdza. Sub acest titlu „*Budapesti Hurlap*“, în numărul de ieri (17 l. c. n.), între altele publică următoarele:

„După-cum ni-se vestește din București, tocmai acum a eșit de sub presă în Berlin o carte de 350 pagini a lui *Dimitrie Sturdza*, sub titlul: „*La question des Portes de fer et des cataractes du Danub*“. În cartea aceasta Sturdza stăruie să dovedească cu mare aparat istoric și politic, că fiind Dunărea fluviu liber, *statul ungar n'are drept să încasseze competența de navigație la Forti-le-de-fer*. Deodată cu apariția acestei cărți în presa opozițională română s'a pornit o luptă vehementă nu numai împotriva dreptului statului ungar de-a încassa taxe, dar' totodată și în contra guvernului român, sub cavânt că nu este într'insul putere și destoinicie, pentru a apăra interesele României contra volnicilor Ungurilor. E un lucru interesant, că în lupta aceasta presa liberală este spriginită și de „*Drapelul*“, monitorul Drapelistilor, pe când într'un timp foaia aceasta atacase pe Sturdza cu mult mai vehement decât foile conservatoare, mai ales în chestia subvenției gimnasiului român din Brașov. . . .“

Congresul Orientaliștilor.

Congresul orientaliștilor a ținut Vineri și Sâmbătă ședințe generale ale secțiilor la Universitate.

După ceremonia depunerii coroanei la Columna lui Traian, dl Urechia a expediat

Regelui Italiei următoarea telegramă:

„Români! prezenți la Roma și delegația guvernului român la congresul orientaliștilor roagă pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi expresiunea de adâncă recunoștință pentru participarea guvernului Vostru la patriotica solemnitate a depunerii coroanei de bronz la picioarele Columnei lui Traian.“

Dl Urechia a primit următorul răspuns de la Santana Valdieri, localitate unde Regele se află la vânătoare:

„Majestatea Sa Regele a fost foarte viu atins de omagiile și sentimentele pe cari i-le ați exprimat și mă însărcinează de a vă transmite mulțumirile sale.“

Telegrama e iscălită de generalul Ponzio Vaglia, primul adjotant al Regelui Umberto.

Toți Români, cari se află la Roma, după ceremonia de ieri, au depus cărțile lor de vizită la ministrul de instrucție Baccelli și la ajutorul de primar Galiuppi, ca mulțumire pentru discursurile pronunțate de ei.

Azi dl Urechia a expediat regelui Carol la Sinaia următoarea telegramă:

„Serbarea română a fost splendidă la Forum Trajani, sub presidenția ministrului Baccelli.“

„In această zi de entuziasm simțim nevoia de a reperta asupra Suveranilor noștri tot binele pe care-l întimpinăm.“

„Traiască Majestatele Voastre!“

Duminecă, 3/15 Octombrie dimineața la ora 10 a avut loc în Capitoliu în sala Orașilor ședința solemnă de închidere a congresului orientaliștilor.

În aplaus s'a proclamat orașul Hamburg ca sediu al viitorului congres.

În ședința generală de aseară delegații greci au oferit Athena ca sediu al viitorului congres și propunerea fu primită cu aplauze, dar s'a amânat alegerea orașului Atena pentru al XIV-lea congres din 1905.

La ora 4 d. a. s'a jucat în teatrul Valle în onoarea congresiștilor noua dramă „*Romul*“, regele Romei, de profesorul De Gubernatis.

Piesa a reușit de minune, ear autorul a fost rechemat de mai multe ori pe scenă în aplausele asistenților.

Seara la ora 8 și jumătate, la otel Rusia a avut loc banchetul de adio, la care au aderat aproape toți ministrii și pentru care s'au trimis aproape 600 de invitațiuni.

Dl Urechia a primit dela primarul orașului italian Sulmona următoarea telegramă:

„Sulmona mândră că a dat naștere divului Ovidiu, trimite reprezentanței României la Roma, salutul fratresc și urarea sinceră, ca indisolubilă să fie legăturile dintre popoarele, care au originea comună și cultul viu pentru aceiași iluștri strămoși.“

Telegrama e iscălită de primarul orașului Sulmona, Tabassi.

Numărul unic intitulat „*Români la Roma*“ s'a pus în vânzare astă-seară în folosul săracilor din Roma și a obținut un mare succes.

La ședința de închidere a vorbit De Gubernatis, aducând salutări și mulțumiri congresiștilor.

Ovary mulțumește guvernului, primăriei și comitetului congresului pentru grațioasa ospitalitate acordată Ungurilor.

Holban a adresat cuvinte mult simțite de recunoștință pentru cordiala ospitalitate dată congresiștilor și în special Românilor, făcând foarte vii urări pentru mărirea și prosperitatea Italiei.

La ora 1 noaptea s'a terminat banchetul oferit congresiștilor. A vorbit ministrul Baccelli salutând pe congresiști în numele guvernului.

Au vorbit apoi Sen Senard, reprezentantul Franciei; președintele de Gubernatis, bând din cupa ce i-a fost trimisă de regele Oscar al Suediei, reprezentantul Elveției și reprezentantul Austriei.

În fine a vorbit Teculescu, în numele României, relevând marea importanță a actualului congres, care e însoțit de urările guvernului și poporului român.

Din Bucovina.

În „Patria” din Cernăuți, numărul de Duminecă, 3/15 l. c., cetim următoarele știri:

A 39-a confiscare a „Patriei” s'a împlinit cu N-rul trecut. Aproape jumătate din foișoara noastră, două pasaje din o corespondență din Gura-Homorului și alte 2 pasaje din articolul prim au căzut pradă cenzurii. Precum se vede, lucră confiscatorilor noștri din toate puterile, pentru-că să ajungem în scurt timp a 50-a confiscare.

Deputatul nostru dl Dr. George Popovici a sosit cu trenul de azi dimineață la Cernăuți, fiind întâmpinat la gară cu vii strigăte de „Traească” de numeroși amici și admiratori. D-sa se va reîntoarce cu trenul de mâine dimineață earăși la Viena.

Aderențe d-lui Dr. G. Popovici. Pe lângă numeroase alte aderențe, a primit dl deputat Dr. George Popovici, din incidentul demisionării sale din postul de redactor al foii legilor imperiale, și o adresă de aderență ținută în termeni foarte elogiosi din partea alegătorilor săi din districtul Câmpulungului; în această aderență li asigură alegătorii săi pe dl Dr. George Popovici de neclintita lor alipire și iubire.

Deputații noștri, d-nii Dr. I. Turcan și E. Hormuzachi au plecat la Viena pentru a asista la deschiderea parlamentului vienez.

Alegerea noului Igumen la mănăstirea Sucevița. Marți, în 3 Octomvre n. 1899.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

O pagină din istoria muzicii în România.

Iosif Herffner.

Iosif Herffner a fost întâiul capelmaistru în Moldova, la înființarea miliției (anul 1833), când s'a pus în aplicare Regulamentul Organic, sub domnitorul Mihail Sturdza.

Originar din Austria, el a venit în Iași pe la anul 1832 cu o trupă germană de opere și vodeviluri, în care figura ca actor în roluri comice (buf). Având însă cunoștință de muzică, căci făcuse Conservatorul din Viena, i-s'a propus postul de capelmaistru în gradul asimilat de căpitan, pentru a forma muzica Stabului Miliției, precum și o fanfară pentru escadronul Cavaleriei.

Herffner primi propunerea și, angajând câțiva muzicanți străini din orchestra teatrului german, parveni câte-va luni să execute marșuri cu recruții milițieni, la parada din ziua de 6 Decembrie 1833, aniversarea împăratului Nicolae I al Rusiei ce se prănuia pe atunci. Lumea fu cuprinsă de mirare, auzind pentru prima oară o muzică sistematică cântând după note, și încă

s'a făcut alegerea noului Igumen în sânta mănăstire Sucevița sub conducerea Prea Cuviosului Arch. și Igumen al sf. mănăstiri Putna, Vasile Renney de Herszeny, ca de legat arhiepiscopesc; mai întâiu s'a făcut sf. liturgie în sobor și după aceea chemarea Duhului sfânt; în fine a urmat alegerea, unde conventul a ales cu unanimitate pe Ecsarchul Teodor Pătraș, paroch gr. or. în Frătăuțul-vechiu.

Masa studenților

dela
școalele române din Brașov.

Totdeauna cu mulțumire și cu bucurie de la sine înțelegeam am înregistrat strădania laudabilă și devotamentul desinteresat, cu care în anul din urmă factorii chemați s'au pus și urmează în serviciul în avântul culturale a fiilor neamului nostru. — E o mulțumire generală aceasta și devine cu atât mai potențată, cu cât vedem sporind-o spre acest scop și în siul poporului nostru — *instituțiile de binefacere* prin săruințe nobile, prin acte și jertfe generoase.

Le vedem acestea la Sibiu, le vedem la Brașov și în zilele trecute chiar în orașelul din Beiuș, ear' după el Bradul.

Ne oprim de astă-dată la „Masa studenților de la școalele centrale române din Brașov”, care s'a redeschis pe anul școlar carent Vinerii trecută, în 1/13 Octomvrie.

Profesorii, ca și elevii acestor școale au avut de astă-dată o nouă bucurie la re-deschiderea mesei, căci numărul elevilor beneficiați la masă s'a mărit de la 20 la 25.

Nu este însă bucuria aceasta lipsită nici de partea sa dureroasă. Numărul *petenților* la cele 7 locuri vacante, ce erau în acest an școlar la masa studențescă, — a fost de 40 școlari, toți buni și demni de ajutorare. Cu toate acestea, din cauza mijloacelor neldestulătoare materiale ale fondului (abia de 4000 fl.). — 33 de petenții n'au putut fi luați în considerare; căci speșele anuale cu cei 25 beneficiați ai mesei se urcă la suma de 1500 fl.

Eată motivul, pentru care comisiunea administratoare a fondului pentru întreținerea mesei studenților, în frunte cu distinsul director al școalelor medii din Brașov, dl Virgil Onițiu, având și aprobarea sinodului arhiepiscopesc pentru lansarea unei *colecte în întreaga metropolă*, a pornit colecta deodată cu re-deschiderea acestei mese, trimițând liste de colecte la toate oficiile protoepoști

Într'un așa de scurt timp. Ce e drept, era într'adevăr o minune, când te gândești, că până atunci nu auzise nimeni altceva de cât numai lăutari și meterhanele turcești, cu naiuri și tembelichiuri, ce cântau în curtea domnească. Până atunci nu se știa încă în țară (cu puține excepțiuni), ce era val, polcă, quadril, etc. Pianuri se afluau în prea puține case. Cu un cuvânt, numai instrumentele primitive ale lăutarilor, vioara cobza și naiul, erau cunoscute pe atunci de poporul nostru.

Poate dar ori-cine să-și închipuiească, cu ce dificultăți a avut să lupte Herffner la început, în predarea teoriei muzicale, și încă la niște oameni luați dela plug, fără nici o cultură; pentru care s'fârșit a fost nevoit să inventeze el însuși o metodă cum și termenii până atunci necunoscuți în limba noastră, spre a pute fi înțeleși de elevii săi. Cu toate acestea el a învins dificultățile, prin stăruință și muncă neobosită. Domnitorul Mihail Sturdza, care încurajă artele, având o deosebită bună-voință pentru Herffner (pe care l numia Papa Herffner), i-a dat pe lângă gratificațiuni bănești și o casă în curtea palatului, ca să seadă în ea cât va trăi; după câțiva ani însă, casa a ars cu totul. Atunci Domnitorul, ca să l consoleze, l'a despăgubit pentru nenorocirea

gr-or. din metropolie, la toate parochiile din protopresbiteratul Brașovului și la un număr particular.

Atăgând deci și noi luarea aminte a publicului nostru cu dragoste de neam și cu dorul cald pentru înaintarea așezămintelor noastre culturale, lă am să vorbescă mai departe următorul:

A P E L.

P. T.

Deviza: „... ear' pe binefacătorii mesei acesteia, vii și morți, pomeniște-I, Doamne, întru împărăția Ta”.

(Din rugăciunea ce se rostește zilnic la masa studenților). —

„În anul școlar ce a trecut s'au pus bazele unei mese a studenților la școalele noastre medii și superioare din Brașov. Spriginul spontan al publicului românesc s'a manifestat într'un chip atât de frumos, încât masa studenților de fapt s'a putut pune în ființă în luna lui Martie a. c., împărțindu-se cu prânz gratuit 20 de școlari săraci de la școalele noastre.

„Dacă ținem seamă de scurtimea timpului, în care s'a realizat această instituție de binefacere, de bună seamă că ea înseamnă mult. Dar' dacă ținem seama de numărul mare al elevilor din școalele noastre medii și superioare, care an de an variază între 500—600 și între cari cel puțin 100 de inși ar merita să fie întreținuți gratuit la masa studenților, — atunci trebuie s'o spunem, că e cu mult prea puțin ceea ce am putut face până acum. Dacă mai luăm în vedere faptul, că intertenția cu prânz gratuit a celor 20 școlari ne costă pe an tocmai 1200 fl., atunci e ușor de înțeles, că din capitalul actual de 4000 fl. al mesei studenților și din cele vre-o 700 fl. venite anuale probabile ale mesei, nici măcar aceste 20 de locuri gratuite la masă nu vor pute fi susținute.

„Dar' instituținea aceasta umanitară a mesei studenților trebuie s'o susținem și s'o lărgim chiar, punând bazele unei *internat de băieți*. Căci masa studenților (și cu atât mai mult viitorul internat) împlinește la școalele noastre medii și superioare o misiune culturală românească de o importanță capitală.

„Motivăm această aserțiune.

„O jumătate de secol se împlinește cu acest an școlar, de când gimnaziul românesc din Brașov și a deschis porțile sale pentru răspândirea culturii românești. Și e la

început acest institut n'a fost de importanță locală, ci a avut o misiune românească generală. Din toate țărilor locuite de Români au alergat fiil nației aci, ca să se adape din izvoarele clare ale culturii românești și pretutindeni se ved urmele muncii rodnice dezvoltate de aceste școale.

„Trebuinta de lumină a crescut în timpul jumătății de veac tot mai mult, ea a intrat tot mai adânc în inima și în gândul iubitului nostru popor, — dar' — durere — condițiile materiale pentru satisfacerea acestei nobile trebuinte în loc să se ameliorze s'au înrăit și s'au înasprit cu fiecare zi înainte.

„Masa studenților este chemată a sări în ajutorul părinților și copiilor lipsiți de mijloacele materiale, dar' însetoșii de învățatură românească. Ea are să pună s'avill sărăciei, ca aceasta să nu copleșească sentimentul trebuintei de lumină, de cultură.

„Eată cuvântul, pentru care ziceam, că masa studenților împlinește la școalele noastre medii și superioare o *misiune culturală românească de o capitală importanță*, eată cuvântul, pentru care ea trebuie susținută și, într'a cât numai se poate, lărgită.

„Dacă cineva este chietet a avé seamă pentru acest adevăr, dacă cineva este chemat a sări în ajutorul școalei românești întru realizarea mărețelor sale ideale, — atunci de bună seamă și în prima linie stratalui cuit al neamului nostru din această patrie este cel dintăiu chemat.

„Cu deplină încredere ne adresăm deci cără P. T. D-voastră, convișii, că ne apreciați intențiunile și siguri că ne dați tot spriginul poibil și vă rugăm în numele dragostei frățești, în numele umanismului și în numele culturii românești: să contribuiți D-voastră și să faceți să contribuie și alții pentru masa studenților de la școalele medii și superioare gr-or. române din Brașov.

„Un jubileu de o jumătate de veac nu s'ar pute serba de noi în mod mai demn și mai vrednic, decât prin lărgirea instituției mesei studenților și în legatură cu ea prin punerea baselor unui internat mare de băieți.

„Dacă gândul acesta ar fi împărțit de toți Români de bine, atunci idealul nostru va fi ajuns, că-i voința comună a celor de bine trebuie să se realizeze necondiționat.

„Brașov, în 1 Octobrie v. 1899.
Pentru comisiunea administrativă a mesei studenților:

Virgil Onițiu,
directorul școalelor medii gr-ort. române

încercată Herffner (care era glumet) multumind Măriei Sale, a adăugat zimbînd: „Nu e nimic, Măria Voastră! Bine că am scăpat de ploșnițe”.

La anul 1851, sub Domnia lui Grigorie Ghica, simțindu-se nevoe de a avé și portul Galați o muzică militară, Herffner a înființat-o și pe aceasta (astăzi a reg 4 de inf.), ear nu mult după aceea înființă și o orcheștră din muzica Stabului. De asemenea la formarea jandarmeriei, în anul 1853 a înființat și aci o fanfară, într'un timp foarte scurt.

Herffner a fost un contrapunctist valoros, sever, dușman neîmpăcat al quintelor deschise, și mergea chiar până la pedantism în aprecierile sale muzicale; astfel el zicea despre operele lui Richard Wagner că sunt așa de înăbreate, încât „de prea multă muzică nu se aduce nici o muzică” (aus zu vieler Musik hört man keine Musik).*

El mai era un bun organist, precum și un pianist îndemnatic, dar instrumentul seu de predilecție, și în care excela, era Violoncelul.

Herffner a lăsat o mulțime de compozițiuni între cari Potpourri Naționale, și diferite partițiuni arangeate de el, cari, după retragerea lui din armată, s'au pierdut toate

prin Archivele muzicilor militare. Numă câte-va Misse (Liturgii), compuse și orchestrate de el, se mai află la biserica catolică din Iași, unde se cântă încă și astăzi la solmunități.

Herffner a fost un om eminent cu un tip al epocii sale, și era stimat și iubit de toți cari îl cunoșteau, din cauza caracterului său, afabil, jovial și prietenos. Cu recompensă pentru s-rviziile sale i-s'a dat aproape la sfârșitul carierei sale gradul de major. În anul 1857 el a fost pus la pensie din oficiu, din cauza vârstei, ear în Septembrie 1865, a încetat din viață în Iași. El a fost înmormântat pe socoteala stabului.

O cruce modestă în cimitirul eolitic din Iași arată locul unde se află rămășițele lui Iosif Herffner, care a muncit atât de mult pentru țara lui adoptivă. Lumea l'a uitat și deseveșire, și nimeni nu s'a gândit vreodată să perpetueze memoria acestui bărbat meritos, prin vr'un monument, sau cel puțin un bust ridicat aceluia, care, cel dintăiu a pus temeliala edificiului muzical în Moldova! Nimeni nu-și mai amintește de el. Dar așa e omenimea! Se uită cu admirație la o clădire fainică, fără a se ocupa de temeliala căreia li da-oarește soliditatea!

(România Musicăli).

Expoziția universală din 1900.

Am arătat în diferite îndrugi unele din amănunturile acestei grandioase expoziții, care va uimi lumea într-aga.

Una din părțile cele mai curioase și cele mai frumoase ale expoziției va fi, de sigur, strada națiunilor, care se va întinde de-a lungul cheulului d'Orsay, și în care se vor înalța pavilionele tuturor puterilor care vor participa la expoziție. La intrarea podului invizibililor se găsește pavilionul Italiei, a cărui construcție este cu totul particulară și caracteristică, pentru faptul că în Italia, nefiind lemne mari, constructorii unesc mai multe lemne mai subțiri, întărindu-le prin scoabe de fier spre a avea grinzii.

Pavilionul va fi compus din niște sale mai mari în centru și înconjurat de galerii.

Turcia. Construcția în lemn, edificiul, va fi cu fața spre Sena compus dintr-o imensă arcadă și având și un fel de minaret. Pe rampa cheulului se va instala o cafe-nea turcească.

Statele Unite. Două arhitecți s'au în-sărcinat cu construirea pavilionului acestui țăr. Edificiul va reprezenta un fel de arc de triumf; până în prezent se lucrează la planșă care a ajuns până la al doilea etaj.

Austria își va construi un mare și frumos hotel în stil „barocco”, foarte în-re-buinit în secolele trecute. Înaintea hotelu-lui va fi o terasă, care va avea la margine două fântâni țșnitoare.

Ungaria își va construi pavilionul din lemn și din metal; ansamblul foarte origi-nal, cu turnuleț le de pe capetele sale vor face o impresie de stil „gotic” și „renais-sance”.

În acest pavilion vor fi reprezentate fațada castelului Hunedoar I, turnul Kör-mözt, capela din Csáktornya, turnul biseri-cei sârbești din Budapesta și multe motive ale diferitelor edificii mai principale din Un-garia.

Anglia va avea pavilionul construit nu-mai în fer, în stilul obișnuit pe timpul lui Enric VIII.

Lucrările pavilionului Germaniei sunt o curioasă reprezentare a lucrărilor din erul mediu, pavilionul Renaissance, e din se-colele 15 și 16.

Suedia va avea pavilionul în lemn și acoperișul tot de lemn. Întreg pavilionul se construiește în Suedia și va fi transportat în Paris, unde se va monta piesă cu piesă.

Ghirlande artificiale, care vor fi lumi-nate pe timpul nopții, încunjoară pavilio-nul.

Printre țările care vor fi reprezentate în strada Națiunilor mai figurează încă: Bosnia și Herțegovina, Belgia, Norvegia, Spania, Monaco, Grecia, Sârbia și Mexicul. Celelalte țări sunt răspândite în alte părți ale expoziției, la Trocadéro sau în Câmpul lui Marte.

NOUȚĂȚI

Arad, 18 Octombrie 1899.

Aniversarea Principelui Carol. Alina Sa Regală Prințesa Carol al României a împlinit Duminecă, în 8 Octombrie v., vîșta de șase ani. Cu ocaziunea aceasta nume-roase telegram-e s'au expediat la castelul Foi-șor din toate colțurile țării. Toate gândurile, în ziua aceea, au fost îndreptate către pi-torescul palat, ascuns în mijlocul brazilor măreți ai Peleşului, unde zace suferind dragălașa odraslă speranța țării într-aga.

Vestea, că scumpa viață a micului principe este afară din pericol, a umplut de bucurie inimă tuturor Românilor. Fie, ca convalescența iubitului principe să înceapă cât de curând și să putem anunța în scurt timp deplina lui însănătoșire.

Hymen. Venerabilul părinte protopop gr. cat. din Arad, dl. Georgiu Telescu cu stimabila sa Doamnă Rosalia născută Pap, anunță căsătoria fiicei lor, amabila D-șoară Livia Veturia Telescu cu dl. Dr. Ioan Goție, avocat în Zalău, ce se va serba Marți, în 12/24 Octombrie a. c. la oarele 11 a. m. în biserica gr. cat. română din Arad. — Trimitem tinerilor mări sincerele noastre felicitări

Guvernul României dat în judecată pentru fîn Zăralul unguresc „Budapesti Her-lap”, în numele său de erii (17 Oct. n.) publica următoarea știre:

„În luna lui Iuliu a. c. dl. ministru Kleva temându-se că în România va fi nevoie de nutreț, a trimis la noi, să cumpere, pe doi funcționari ai săi pe dl. Muntean, pro-fesor la academia economică, și pe dl. Bolocanu, inspector la domeniile statului. Numiți, ca plenipotențiați guvernului, au cumpărat de tot 900.000 măști metrice de fîn și anume: 500.000 măști metrice dela negustorul Losenberg Mihály din Seghedin. 150.000 măști dela firma Herskovitz Ignatz din Zam, și 250.000 de măști dela societate-a Mátyás, Binder și Kupferstich din Brașov, cu prețuri diferite, între 3'03—3'38 fl. — Terminul pentru transportarea întregii cantități de fîn este ziua de 15 Februarie 1900. Ac știi întreprinzătorii principali, cu excepția prețului, au procurat marea cantitate de fîn dela întreprinzătorii secundari tot sub aceleași condițiuni, sub care dinșii s'au obligat față cu guvernul valach.

„Cu finea lunet lui Iuliu seceta în Ro-mânia a încetat, ear' de lipsa de nutreț nief vorba, nief pomana. Negustorii contra-tați, după ce puseră întrecăga lor avere în întreprindere, abia începură transportarea, și guvernul român, strins în cursă, își înce-pu și el acțiunea, care, în rezultatul ei final, va cășuna păgubirea și chiar nimicirea a v'ro 200 negustori, până acum în stare bună, și a v'ro 2000 țărani ungari, dacă gu-vernul nostru nu le va întinde mână de ajutor, ca să își valoroze drepturile lor față cu guvernul valach...

..... Acum vine însă mēduvalucru-lui. Parale dela guvernul român n'au mai sosit. Urgențarii, proteste, amenințări și rugări, toate nimic n'au folosit, banii n'au sosit. Întreprinzătorii principali au fost siliți să ceară amănare dela întreprinzătorii secundari, ear' pe guvernul (român) pentru ne-plătire au fost constrinși să l dea în jude-cată. O petracție de această natură e fi-zată pe ziua de 30 Octombrie a. c.”

† Ioan Istin. Moartea vrednicului preo- decedat Ioan Istin, a produs mare jale și durere în toate părțile diocesei, mai ales însă în sinul clerului, care prin decedatul perde pe unul din cei mai bra-i membri ai sei Greu încercata familie ne trimite următorul anunț: Maria Istin născ. Io-nescu ca soție, cu inimă adânc măhănită și rănită de dureri atuce în numele său, cât și a fiicelor și rudeniilor știrea de tot du-rerosă, că neuitatul ei sot, respective tată și bunic: Ioan Istin, paroh gr. or. român în Mehala, Duminecă, în 3/15 Octombrie a. c. după o boală repentină și pe neașteptate, în etate de 53 de ani, și după un serviciu la altarul Domnului de aproape 29 de ani și-a dat nobilul său suflet, trecend la viața vecinică. Osămintele mult depărsului și neuitatului decedat se vor înmormēnta în cimiterul din Mehala Marți, în 5/17 Octom-vre a. c. începēnd la oara 10 nainte de amăzi ceremonialul funebrai, prescriș pen-tru înmormēntările de preoți. Fe-i țărina

ușoară, memoria eternă! Mehala, în 4/16 Octombrie 1899. Maria Istin n. Ionescu, ca vėduvă. Fiicele: Ersilia măr. Vancu, Lucre-ția măr. Buzariu; Gabriela. Ginerii: Deme-triu Vancu, oficiant de bancă. Francisc Buzariu, oficiant de bancă. Nepoții: Ionel Vancu, Veturia Buzariu.

Necrolog. Tocmai la tacheierea foi am primit anunțuri despre următoarele două triste casuri de moarte, pe care numai în proximal număr le putem publica într-aga: Ioan Ciocara, paroh în Micălașca, a re-postat erii, în 5/17 Oct. în vîștă de 48 de ani, lăsând în mare jale vėduva cu nume-roși membri ai familiei.

Ioan Ionașiu, as sor referinte în se-natul școlar la consistorul din Caransebaș a încetat din viață tot erii (17 i. c. n.) în etate de 63 de ani.

Fie le țărina ușoară și memoria vec-nică!

Morizii intriganți. De câte ori spu-nem v'ro vorbă de bun sfat în interesul comun al populațiunii din acest comitat și, prin urmare, și în interesul Românilor: dintre foile șoviniste locale — în special ovrețul kossuthist „Arad és Vidéke” tot de-auna, cu o vėdită și proprie maliție și ură misifică lucrurile, provocând și ațitând pe Maghiari contra no-ștră.

În numărul de Sămbēa al ziarului nostru făcēnd apel la membrii români ai congregației, ca să participe la adunarea generală de mână, am accentuat, ca cu toții să vina la adunare, căci r-le sunt și astăzi în comitatul nostru.

Din spusele noastre numita foaie în numărul seu de erii, scoate, că noi am lo-vit în primii oficianți de azi, puși în frun-tea comitatului, și îi provoacă să ne ceară socoteală

Ei bine, eată o dăm: Sub vorba „astăzi” noi am înțeles, lucru prea firesc, „trecutul proxim”, care proaspăt ne este încă tuturor în memorie; am înțeles și în-țeleg în timpul nefast dinaintea restaurării, care ne scosese la iveală figuri de „ofi-cianți” la Krivány, Bács, Zachariás etc., de cari — ierte-ne foaia jidană-kossuthistă — noi luptând vom insista, ca ferit să ne fie comitatul cel puțin de aci înainte.

Dar, în fine, la ce să lungim vorba? O tie doar' și „Arad és Vidéke” Insuși, că nu atât din interes pentru binele comun spumegă contra noastră, ci din ură și condus de dorul de-a provoca vrazbă și nel-țelegeri între elementele autochtone ale comitatului și ale patriei, căci — asta e mes-eria predilectă a Schreib-Moritz ilor intri-ganți și fără patrie.

ULTIME ȘTIRI

Ordonanțele desființate.

Viena, 17 Octombrie.

Foara oficială de azi publică de-cretul iscălit de 5 ministri respectiv, prin care se desființează ordonanțele de-spre egala îndreptărire a limbii cehice în Boemia și Moravia.

Efectul revocării ordonanțelor.

Praga, 17 Octombrie.

În urma desființării ordonanțelor, în Boemia a erupt o dispoziție de spirite revo-luționară. Din mai multe orașe au și sosit știri despre turburări sângeroase. Eri nou-p-tea, în orașul Prostějov (Prossnitz) popula-ția a sfărmat fereștile la casele Nemților și Ovreilor; în mai multe locuri au fost spar-te și boltele Gendarmeria numai cu greu a putut resabili ordinea.

Pe ziua de azi guvernul a făcut mari pregătiri pentru a ocroti ordinea. Trupele au căpētat porunca a răspunde imediat cu

arma la ori ce fel de atac din partea popu-lației. Fiecare soldat a primit pe azi 100 de cartușe umplute. Regulele scoase în contra ori-cărei îngrămădiri pe străzi sunt foarte severe.

Manifestanții au întins șirme d'acur-mezișul străzilor, pentru a face imposibil ata-cul miliției și al poliștilor călare.

Rēsboiul anglo-transvaalic.

Pretoria, 17 Octombrie.

Și asăzi s'au întemplat mici încērări. Un tren panțerat, care ipornise spre a aduna știri, s'a încērat cu Burii, din care au perit cinci ipși.

În apropierea capitalei Transvaalului Burii au aruncat în aer un tren încērat cu di-amită.

Într'o altă încērare au fost răniți 11 Englezi.

ECONOMIE.

Grāne.

Prețurile de la 16 Octombrie.

	Arad:	B.-Pesta:
Grāu Aprilie fl.	7.60—7.85 fl.	8.50—8.65
slab	7.50—7.70	8.20—8.22
Cucuruz vechiu	4.80—5.	5.05—5.25
nou	3.70—3.80	5.10—5.16
Orz vechiu	5.3—5.40	5.90—7—
nou	4.80—5.—	6.——6.10
Secară Apr.		6.99—7.00
pe Oct.	5.80—5.90	6.54—6.55
Ovēs Apr.	4.40—4.50	5.36—5.37
Oct.	—	4.90—4.93

Cursul pieții din Arad.

Hartie-monetă română	Cump. fl.	9-48	vēnd	9-53
Lire turcești				
Imperiali (15 R. sur)		18.90		19.—
Ruble rusești 100 a		126.—		127.—
Galbeni		5.68		5.62
Napoleon-d'or		9.48		9.55
100 Marce germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Unșari; greutate:			
bătrāni 320—380 kg.	40—42.	cr.	p. kg.
tineri 320—390	44—44.5	„	„
„ 250—390	44—45	„	„
„ până 250	45—46	„	„
mijlocie 240—260	47.5—48	„	„
Din Sērbia	44.—46	„	„

Păștăioase:

Fasole boabe mari albe și rot.	fl.	6.—	6.50
„ „ „ cenușii	„	7.25	7.75
„ „ „ colorate	„	5.75	6.—
Linte	„	10.—	16.—
Mazere pentru fert	„	11.—	—
„ „ „ aurățită	„	17.—	—
Macu	„	31.—	33.—

Seminte:

Trifoiu roșu:	„	98	„	40.—	43.—
Lucernă: ung.	„	„	„	40.—	43.—
ital.	„	98	„	45.—	47.—
In. după calitate	„	„	„	10.50—	11.—
Ulei de napi	„	„	„	53.—	—
Petrolu american rafinat fl.	22.50	100 kl	„	„	„
„ rusesc	20.—	„	„	„	„
„ de Orșova	19.—	„	„	„	„
„ de Brașov	18.—	„	„	„	„
Spirit grob pentru rafinat fl.	16.50—	16.75	„	„	„
Lână: de vară	„	90.—	92	„	„
„ vėnătă	„	90.—	93	„	„
„ albă	„	108.—	114	„	„

Pei lucrute:

prima Einsatz-Terzen	10—13 Kl fl.	137.—	140
„	14—20	143.—	148
„ Zweisatz	20—22	133.—	135
„ Dreisatz	22—24	140.—	142
„	25—26	143.—	145
„	26—30	145.—	146
„ de bivoli	28—32	142.—	144

Editor: Anrel Popovici-Bărcăna.

Redactor responsabil Ioan Rașcu Sibiian

CĂLINDARUL NOSTRU

Sub acest titlu tipografia „Tribunei Poporului” de întâia dată a scos de sub tipariu un călindar pe anul visect 1900, anul I, Arad: Editura „Tribunei Poporului”, cu un text de 177 pagini și de următorul cuprins:

Pe lângă partea curat calendaristică, unde se mai arată la fiecare lună: Semne meteorologice și date istorice memorabile, pe 32 de pagini găsim: Cronologia pe anul 1900. Semnele cronologice pe anul 1900. Sărbători și alte zile schimbătoase. Posturile. Deslegarea postului. Regentul anului 1900. Intunecimi. Cele 4 anotimpuri. Schimbarea timpului peste an. După calendarul de 100 de ani. Povești economice pentru fie care lună a anului. Epoca secerișului pe pământ. Un interesant articol despre „Băncile noastre” din Ungaria și Transilvania, puse în rînd alfabetic. Apoi urmează:

Partea literară, care se extinde pe 72 de pagini și are următorul cuprins: „Doină”, poezie, de George Coșbuc. — Veacul nostru, de Ioan Slavici. — Lupta vieții, poezie, de G. Coșbuc. — Protopopul Simeon Balint (cu portret și text). — Legea și moșia, de Uncheașul. — Ioan C. Brătianu (cu portret și text), de Septimiu Albini. — Regele Carol I. al României (portret). — Din trecut (fragment), de Enea Hodoș. — Ungurii și Avram Iancu, de Ioan Rusu-Sirianu. — In Nirvana, de Caragiale. — Sentințe din Arthur Schopenhauer. — Brândușa tomatnică (legenda de Paul Mantegazza), traducere de: Lucreția Rusu-Sirianu. — De-ale Francezilor: Gallifet și comunarzii. Din viața lui Napoleon I. — Arderea

cadavrelor. — Cine a născocit mărcile postale? — Horia (portret). — Duhul adevărului, de Vasile Goldiș. — Frumseța la diferite popoare.

Urmează apoi:

Statele din Europa (cele șapte puteri mari). Celelalte state europene. — Șematismul Metropolei ortodoxe-orientale din Ungaria și Transilvania în general și al diecesei Aradului în special. — Consemnarea trgurilor din Ungaria și Transilvania în rînd alfabetic. — Poșta: Tarifa pentru serviciul în monarhie, teritoriul ocupat și în Germania. Mandate postale. Transporturi de epistole cu rambursă. Taxa telegramelor. Timbru și taxe. — Anecdote. — Glume. — Inserțiuni de tot felul. — Banii sau monetele, un articol despre banii noi și banii vechi, cari se află în circulațiune.

Prețul unui exemplar e: 30 cr. și 5 cr. taxa de expedare.

Dintre călindarele române din patrie „Călindarul nostru” este singurul, care a apărut în luna Septembrie, în 10 mii de exemplare, cu acest bogat cuprins, mai ales literar, din penele cunoscătorilor buni scriitori arătați mai sus.

Credem deci, că facem un bun serviciu publicului nostru, anunțând aparițiunea, prețul și cuprinsul „Călindariului nostru”, care e cerut și se expediază deja în toate părțile patriei noastre.

„Foaia Pedagogică”, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcțiunea dlui Dr. D. P. Barcianu, în Nr. 18 (din Sept.), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară de Iosif Velcean, inv. (Urmare). — Modele de lecțiuni: Capra cu trei iezi. Poveste de Ioan Creangă, lecțiune de Dr. P. Șpan. — Din literatura școlară. — Informațiuni. Felurimi.

Nonă carte de școală. A apărut toc mai zilele acestea „Geografia pentru școlile populare”, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de Vasile Goldiș, profesor gimnasial, în editura Librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al dlui profesor Goldiș, în forma cum se prezintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „Observări metodice”; textul, expus într-un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a hartelor pentru fiecare din cele cinci ținuturi mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin cari manualul dlui Goldiș se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școlile noastre populare.

„Economia Națională”, revistă economică, statistică și financiară apare lunar în București sub direcția dlui P. S. Aurelian. Anul XXIII. Nr. 8 (din August 1899) are următorul sumar: Ideea de justiție în relațiunile sociale, de A. D. Damianoff. Bibliografia cestiunei Orientului, de St. Orășanu. Făinurile noastre la expoziția de făinuri dela Rotterdam (Olanda) de V. S. Moga. Știri economice de V. S. Moga. Bibliografii. Anunțuri.

O pagină din istoria Bucovinei din 1848—50, dimpreună cu niște „Notițe despre familia Hurmuzachi”, ca răspuns la articolele din ziarul „Patria” din Cernăuți anul III. Nrii 304 și 305, în chestiunea biografiilor bucovinene din Enciclopedia Română din Sibiu, de Dr. I. G. Sbiara Cernăuț, 1899.

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.” după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciurcu et. comp. O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școlile confesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului”, din incidentu adunării generale jubilară, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septembrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnice reuniune a învățătorilor nostri din diec. Caransebeșului a scos de sub tipar un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „Librăria diecesană” din Caransebeș.

Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea P. On. domni protopresbiteri din diec. Caransebeșului spre vânzare ear' pentru celalalt On. public se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus port postal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului, Ioan Marcu, inv. în Nemet-Bogșan.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de Ioan Petran, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consistor din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii nostri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „Tribunei Poporului.”

La administrația

„Tribunei Poporului”

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel”, cu prețul de 75 cr., „Războiul nostru pentru neatarnare” cu 55 cr., de George Coșbuc.

„Teoria dramei” de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept” de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse” de Iudita Seacula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia”, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul”, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag”, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.”

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuducescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

„Pălăria Ceasornicului”, comedie în tr'un act de Mdm. Emile de Girardin, localizată de A. G. N. — Prețul 25 cr.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune”, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina”. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

„Povestea unei coroane de oțel”, de iubitul nostru poet George Coșbuc, a apărut la București, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restatornicirea domniei românești și războiul pentru neatarnare”, scrisă anume pentru țărănime. Incepând dela introducere, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într'o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după-ce ai citit-o odată, din nou o ncepi și mereu o citești și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ear serviciul, ce are să facă opul acesta țărânului cărturar nu numai în România, ci în toate țările locuite de Români,—nemăsurat va fi. Va reinvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Dr. VAJDA BENŐ

dentist de specialitate

în Arad

piața libertății Nr. 22 în edificiul teatrului etagiul I.

DUPĂ METODUL INSUȘIT LA RENUMITA UNIVERSITATE
DIN BERLIN

378 7—15

cu ajutorul celor mai nouă invențiuni,

material și instrumente d'ale tehnicii moderne,

plombez: cu aur, argint, platina, amalgam, ciment, porcelan și sticlă.

Prepar dinți artificiali

pentru dimicare deplin acomodată învățuți în aur sau vulcanit,

coroane de măsele, precum ori și ce legătură de dinți fândăriți

Reparez cu masinării îndreptătoare dinți încrucișați ori strimbați,

suplinesc făleci întregi de dinți.

Astup și îndreptez lacunele de pe cerul gurei etc. etc.

Seoaterea dinților cu gaz de voluptate sau cu amortire locală.

Ordinez dela 9—12 oare a. m.

și dela 2—6 „ p. m.

Pentru seraci dela 8—9 ore gratuit.